

Vergadering van 17 oktober 2022

2022_GR_00942 Stopzetting Subsidieovereenkomst met vzw Masala voor het realiseren van een kwalitatief en divers vrijetijdsaanbod in de wijk Sint-Bernadette - Goedkeuring

Bevoegd: Hafsa El-Bazioui

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40, § 1
- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 56, § 1

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2

Motivering

De gemeenteraad keurde op 14/12/2020 de 'subsidieovereenkomst tussen het stadsbestuur van Gent en vzw Masala voor het realiseren van een kwalitatief en divers vrijetijdsaanbod in de wijk Sint-Bernadette, werkingsjaren 2021 - 2023' goed.

CVBA-so Woningent (verder WoninGent) sloot op 1 mei 2022 een overeenkomst met vzw Masala ivm de terbeschikkingstelling van appartementen. De overeenkomst bepaalt (art. 1) dat *“Masala vzw de ruimte zal inzetten als atelierruimte en ontmoetingsplaats”*.

“Het gaat hier uitdrukkelijk niet om een woninghuurovereenkomst of handelshuur en deze woning kan en mag dan ook geen woon- of handelsfunctie krijgen. Wat wil zeggen dat er geen bewoning mag zijn, geen overnachting, geen domicilieplaatsingen, geen huisvesting.” (art. 2) WoninGent stelde, naar aanleiding van een eigen controle, vast dat panden aangewend werden buiten de overeengekomen opdracht. WoninGent heeft daarop onmiddellijk gehandeld en de samenwerking met vzw Masala stopgezet.

Dit voorval kwam op 24 juni en 30 augustus 2022 in de pers en leidde tot twee interpellaties bij hoogdringendheid op de gemeenteraad op 28 juni 2022 (IR7 2022_IP_00013 en IR8 2022_IP_00014) en een aanvraag tot het uitoefenen van het inzagerecht van 30 augustus 2022 van raadslid Van Bossuyt (2022_IR_00013). Betrokken aanvraag tot uitoefening van het inzagerecht verwijst ook naar een link tussen vzw Masala en vzw De Meubelfabriek. Om deze reden wordt ook laatst genoemde vzw opgenomen in voorliggende nota.

De vraag stelde zich vervolgens wat de implicaties zijn van het incident tussen vzw Masala en WoninGent voor de huidige samenwerkingen van de Stad met vzw Masala. Op vraag van de burgemeester bereidde de juridische dienst van de Stad hierover een nota voor.

De nota 'Onderzoek vzw Masala' werd op donderdag 22 september 2022 door de juridische dienst opgeleverd. Deze nota werd besproken met de betrokken leden van het college om verdere afspraken en volgende stappen te formuleren. Deze werden toegevoegd aan de nota onder hoofding '8. Next steps'. De nota werd voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen die in zitting d.d. 26 september 2022 hiervan kennis hebben genomen.

Naar aanleiding van een gesprek van de Stad Gent met vzw Masala op 4 oktober II. werd de nota aangevuld met bijkomende conclusies. Er werd een aanvullende nota door de juridische dienst opgesteld die in samenhang met de oorspronkelijk 'Nota Onderzoek vzw Masala' van de juridische dienst dd. 22 september 2022 dient te worden gelezen.

De Stad Gent gaf vzw Masala in het verleden signalen dat de professionalisering van de werking zich opdrong. Die nood aan professionalisering werd ook expliciet erkend in de repliek van een aantal bestuurders en sympathisanten, via mail bezorgd aan de burgemeester op 27 juni 2022. Na het gesprek met vzw Masala op 4 oktober 2022, is echter de vaststelling dat deze vzw geen wezenlijke stappen op dit terrein heeft gezet, met uitzondering van de ondersteuning door het boekhoudkantoor (met opstart analytische boekhouding).

Bestuurder B.A. geeft blijk van veel initiatief, maar gaat daarbij vaak voorbij aan het belang van een transparante organisatiestructuur (in de vorm van een vzw). De vraag rijst daardoor meermaals of bestuurder B.A. zelf actor is, dan wel (het bestuursorgaan van) de vzw.

In deze context stelt de Stad ook vast dat de dhr. B.A. laks omgaat met/onwetend is over basisverplichtingen van een vzw en de verantwoordelijkheden van een bestuursorgaan. Daarbij plaatst hij soms ook onterecht verantwoordelijkheid bij personen die deze niet hebben.

In weerwil van voornoemde elementen blijkt wel dat de toegekende Gentse subsidiemiddelen werden ingezet voor de doelstellingen die de Stad hierbij voor ogen had en dit overeenkomstig de Wet van 14 november 1983.

De onduidelijkheden over de positie van dhr. B.A. vs vzw Masala vormen echter wel een ernstig knelpunt.

De 'begunstigde', in dit geval vzw Masala, is een 'essentieel element' van een subsidieregime. Naast elementen als het doel en het toezicht op de aanwending van de subsidies.

De Stad Gent zoekt in haar wijze van subsidiëring naar een evenwicht tussen risicobeheersing, rechtszekerheid en administratieve eenvoud. Hiertoe werd een stadsbrede procedure ontwikkeld (goedgekeurd door het managementteam april 2016) die van toepassing is op alle af te sluiten subsidieovereenkomsten.

Het effectief kunnen vertrouwen in de kennis, kunde en integriteit van subsidieaanvragers staat daarbij ook centraal. Zonder dit vertrouwen wordt het voor de Stad moeilijk om organisaties de nodige autonomie te geven bij de uitvoering van subsidiedossiers én duiken onvermijdelijk vragen op over de correcte inzet van overheidsmiddelen

Net dit vertrouwen in de 'kennis, kunde en integriteit van de subsidievragers', met name vzw Masala, is de afgelopen maanden ondermijnd door de punten opgenomen in de betrokken nota's.

Bovendien is voor de Stad een belangrijk element bij de risicobeheersing de bewuste keuze om subsidiedossiers af te sluiten met een vereniging zonder winstoogmerk. Niet met een individueel, natuurlijk persoon. De rechtspersoonlijkheid en de wettelijke verplichtingen van de vzw, bieden niet alleen de subsidiërende overheden extra garanties, maar zijn ook een belangrijke beschermende factoren voor personeelsleden en vrijwilligers van een vzw. Bepaalde elementen uit het dossier wekken minstens de indruk dat in de realiteit de rechtsvorm van de vzw op het achterplan beland is en in de feiten bestuurder dhr. B.A. de kernbeslissingen nam. Het Grondwettelijk Hof ging in een arrest van 4 maart 2008 (nr. 42/2008) in op de motieven van een subsidiërende overheid om te kiezen voor samenwerking met verenigingen zonder winstoogmerk.

"B.5.1. Subsidiëring strekt niet louter tot financiering van een particulier initiatief maar tot verwezenlijking van de maatschappelijke doelstelling die aan dat initiatief ten grondslag ligt.

(...)

Het is niet kennelijk onredelijk dat een subsidiërende overheid voor het verlenen van haar financiële steun opteert voor de uitbaters van inrichtingen waarvan de rechtsvorm de waarborg biedt dat hun activiteiten op het algemeen belang zijn gericht en dat zij geen persoonlijke verrijking nastreven. Bovendien is het gegeven dat de inrichtingen die, met winstoogmerk, worden uitgebaat door natuurlijke of rechtspersonen, zijn onderworpen aan dezelfde erkenningsnormen als de instellingen die wel voor subsidiëring in aanmerking komen, te dezen niet relevant, nu er, ten aanzien van de in het geding zijnde maatregel, geen noodzakelijk verband bestaat tussen erkenning en subsidiëring.”

Gelet op de vastgestelde manco's inzake kennis, kunde en integriteit die de verdere samenwerking met vzw Masala bemoeilijken, heeft het college van burgemeester en schepenen op 10 oktober 2022 de principiële beslissing genomen de lopende subsidiedossiers stop te zetten.

De concrete gevolgen voor de subsidieovereenkomst tussen Stad Gent en vzw Masala voor de algemene werking (werkingsjaren 2021 en 2022) zijn de volgende:

- Stopzetting van voorliggende subsidieovereenkomst, voor wat betreft de toekomst. Met ingang vanaf 1 november 2022. Geen retroactieve werking.
- Het is billijk prestaties in kader van voormelde stopgezette subsidieovereenkomst te laten verantwoord en afrekenen t.e.m. 31 oktober 2022.
- Het is echter noodzakelijk in dit kader het reeds uitbetaalde voorschot in dossiers 'specifieke werking' aan vzw Masala voor werkingsjaar 2022 van voormelde stopgezette subsidieovereenkomst pro rata te herberekenen in het kader van de stopzetting op 1 november 2022, aan de hand van de effectief geleverde prestaties op datum van 31 oktober 2022. Het eventueel teveel uitbetaalde subsidiebedrag wordt na de controle van de verantwoordingsstukken teruggevorderd van vzw Masala.

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

Artikel 1:

Keurt goed de stopzetting van de 'subsidieovereenkomst voor het realiseren van een kwalitatief en divers vrijetijdsaanbod, werkingsjaren 2021 - 2023' met Masala vzw, Zonder-Naamstraat 9 te 9000 Gent, met ingang vanaf 1 november 2022.

Artikel 2:

Keurt goed dat prestaties in het kader van voormelde stopgezette subsidieovereenkomst kunnen worden verantwoord en afgerekend tot en met 31 oktober 2022.

Artikel 3:

Keurt goed dat het reeds uitbetaalde voorschot aan vzw Masala voor werkingsjaar 2022 in het kader van voormelde stopgezette subsidieovereenkomst pro rata wordt herberekend in het kader van de stopzetting op 1 november 2022, aan de hand van de effectief geleverde prestaties op datum van 31 oktober 2022. Het eventueel teveel uitbetaalde subsidiebedrag wordt teruggevorderd van vzw Masala na controle van de verantwoordingsstukken.

Artikel 4:

Keurt goed dat de vzw Masala de verantwoordingstukken voor de eindafrekening in het kader van voormelde stopgezette subsidieovereenkomst kan indienen tot uiterlijk 18 november 2022.